СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІВ

Дуркалевич Ірина Володимирівна
Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
79007, вул. І. Огієнка 18 А, м. Львів, Україна, iryna.psychologist@gmail.com

Висвітлюються нові тенденції щодо організації курсів підвищення кваліфікації педагогів на підставі вивчення зарубіжного досвіду.

Проблематика управління освітою є досить новою. Під управлінням освітою, перефразовуючи R.W.Griffin'a [2, 38], розуміємо систему дій освітнього осередку, спрямованих на досягнення освітніх цілей у сосіб дієвий та ефективний.

Однією з умов ефективної діяльності школи, як зазначає низка сучасних зарубіжних науковців [1], [3], є професійне вдосконалення педагогів, яке відбувається шляхом підвищення професійної кваліфікації через набування професійних знань та умінь.

У сучасній науковій літературі спеціалісти з проблеми управління освітою, зокрема D.Elsner і K.Knafel [1], підкреслюють, що сьогодні одним із актуальних питань у системі освіти багатьох європейських країн постає питання змін процесу підвищення професійної кваліфікації педагогів. Зміни сосуються багатьох аспектів згадуваного процесу, серед яких особливої уваги заслуговують два положення:1) «фундаментальне значення мають не стільки опановані знання та уміння, але їх застосування на практиці» [1, 13]; 2) «надання більшого значення методам навчання, які вимагають від педагогів активності, креативності, рефлексії, свідомої прив'язаності до досвіду професійної дійсності» [1, 14].

Сьогодення вимагає нових підходів, пов'язаних з підвищенням професійної кваліфікації педагогів. Відповідно, постає питання пошуку та імпортування у сферу освіти дієвих методів, які б гарантували реалізацію освітніх цілей та досягнення успіху.

Аналіз іноземної наукової літератури з окресленої проблематики [1], дає можливість виокремити наступні ефективні активізуючі методи підвищення кваліфікації:

- участь у конференціях;
- професійні дискусії, де особливо результативними залишаються круглі столи;
- менторінг *(mentoring),* під яким слід розуміти допомогу більш компетентної особи менш компетентній з питань мериторичних, організаційних, соціальних, психологічних і т.д.;
- бенчмаркінг *(benchmarking)* – «навчання на чужих успіхах, навчання від кращих» [1,102];
- аналіз складних випадків з шкільної практики, які мали, або ж можуть мати місце, у школі;
- вивчення фахової літератури;
- навчання на віддалі, що завдяки сучасним інформаційним технологіям стає дедалі популярнішою;
- професійні щоденники, які ведуть учасники КПК і намаються дати відповіді на 3 важливі для себе питання: 1) Чого я сьогодні навчився?; 2) Що собі усвідомив під час занять?; 3) Що використаю у своїй практиці? Така форма навчання дає можливість не лише засвоїти нові знання, а й здійснити рефлексію.

Розглянуті вище методи не лише впливатимуть на ефективність підвищення кваліфікації педагогів, але й сприятимуть їхньому особистісного розвитку, який, згідно із сучасною концепцією *life span development,* відбувається протягом усього життя людини.

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua

Література
1. Elsner D., Knafel K. Jak organizować wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli? – Chorzów: BTiW MENTOR, 2000. – 196 s.
2. Griffin R. W. Podstawy zarządzania organizacjami. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2002. – 827 s.
3. Łuczyński J. Zarządzanie edukacyjne a wychowanie uczniów w szkole. – Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2011. – 197 s.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Желізняк Катерина Віталіївна
Криворізький професійний гірничо-технологічний ліцей
52100, вул. Шатрова, 10/16, м. П'ятихатки, Дніпропетровська обл., Україна,
kateryna_zheliznyak@ukr.net

Статтю присвячено аналізу принципів та форм ефективного супроводу учнівського самоврядування професійно-технічного навчального закладу, функціям практичного психолога у цьому напрямку.

Відповідно до Закону України «Про освіту», метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових і фізичних здібностей, підвищення освітнього рівня народу, забезпечення народного господарства кваліфікованими фахівцями [2]. Проблема виховання молодих лідерів – це проблема підготовки людини майбутнього, людини, яка відповідає вимогам XXI століття. Ось чому необхідні пошук і підтримка учнівської молоді, чиї особистісні переконання спрямовані на активну участь у громадському житті [4; 5].

Учнівське самоврядування є уособленням демократичної атмосфери у навчальному закладі, формою самодіяльної організації учнівського життя, важливим чинником самовиховання особистості, що реалізується органами, котрі складаються з виборних або уповноважених осіб, яким колектив доручає спільно планувати громадські справи [1; 6].

Творче волевиявлення учнів через самостійну діяльність неможливе без таких основних принципів співпраці з керівництвом навчального закладу: відмови від адміністративного характеру управління; поваги до особистості учня; конкретної методики залучення учнів до процесу творення та ін. [3; 5]. Реалізація цих принципів неможлива без посередницької діяльності особи, яка надає консультативну та методичну допомогу учасникам цієї взаємодії щодо більш ефективного досягнення поставлених завдань [1; 4]. У професійно-технічному навчальному закладі найчастіше такою особою стає практичний психолог або соціальний педагог, який виступає радником даної ланки навчально-виховного процесу.

Робота практичного психолога ПТНЗ у цьому напрямку є спрямованою на виявлення лідерських здібностей учнів, а також здібностей до певного виду практичної діяльності (зокрема творчої), робота по згуртуванню групи учнівського самоврядування, співпраця з окреслення напрямків його роботи, консультування з різноманітних питань.

Традиційною уже стає практика залучення до даного виду роботи учнів першого курсу – не тільки з метою виявлення їх здібностей та позаліцейних вподобань, але й допомоги їм у більш ефективній адаптації. Художня самодіяльність як окремий напрям роботи дозволяє вирішувати також специфічну задачу з гармонізації емоційного стану учня (як відомо, підлітковий вік – один із найсуперечливіших у житті молодої людини),

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua